VÄNNÄS KOMMUN

Budget och verksamhetsplan 2027 - 2028, plan 2029

Diarienummer:	**2026/173**		
Dokumenttyp:	**Budgetdokument**	**Första beslutsdatum:**	**2026-10-20**
Ägare:	**Kommunstyrelseförvaltningen**	**Reviderat:**	
Beslutsinstans:	**Fullmäktige**	**Giltig till och med:**	**2027-12-31**

VÄNNÄS KOMMUN

Innehållsförteckning

Hur budgetförslaget tagits fram 5

Budgetförslagets innehåll och uppdrag 5

Vision och koncernövergripande mål 6

Koncernövergripande mål 6

I Vännäs har vi möjlighet till livslångs lärande och sysselsättning 7

I Vännäs är det tryggt och vi har en attraktiv och hållbar livsmiljö 7

I Vännäs har vi ett social, kulturellt och fysiskt aktivit liv 7

I Vännäs finns en välfärd av hög kvalitet och möjlighet till stöd genom hela livet 8

I Vännäs är näringslivet starkt och bidrar till lokal och regional tillväxt 8

I Vännäs lever och agerar vi på ett långsiktigt hållbart och klimatneutralt sätt 9

Vännäs kommun är en hälsofrämjande arbetsgivare där medarbetarna trivs och utvecklas 9

Vännäs kommuns ekonomi är god och möjliggör framtidens behov och investeringar 9

Nämndernas mål 10

Mål- och resultatuppföljning 10

Övergripande planeringsförutsättningar 11

Utveckling av den svenska ekonomin 11

Stark arbetsmarknad i Västerbotten 11

Befolkningen i Vännäs kommun 11

Prislappsmodellen 12

Driftramar 14

Liljaskolans organisation 15

Investeringsram 16

Osäkerhetsfaktorer och förväntad utveckling 17
Krisberedskap 17
Digitalisering och informationssäkerhet 17
Ekonomi och kvalitet 17
Attraktivitet och hållbar tillväxt 17
Ökad obalans på arbetsmarknaden 18
Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare 18
Hållbarhet 18
Ekonomi 18
Ekonomi i balans 18
Kommunens skatteintäkter 18
Skatter och bidrag 2027 - 2029 19
Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex 19
Ekonomistyrningsprinciper 20
God ekonomisk hushållning 20
Budgetuppföljning 21
Nämndernas över-/underskott 21
Taxor och avgifter 22
Internprissättning, internränta och internhyressystem 22
Finansiella mål för god ekonomisk hushållning 23
Disponering av resultatreserv och resultatutjämningsreserv 25
Medarbetare och löner 25
Särskilda direktiv och uppdrag till nämnder 25
Kommunstyrelsen – särskilda direktiv och uppdrag 25
Plan- och miljönämnden – särskilda direktiv och uppdrag 26
Barn- och utbildningsnämnden – särskilda direktiv och uppdrag 26
Vård- och omsorgsnämnden - särskilda direktiv och uppdrag 27
Liljaskolans styrelse - särskilda direktiv och uppdrag 27
Räkenskaper 28
Resultatbudget och driftbudget 28
Balansbudget 29
Kassaflödesbudget 30

Bilagor.31
Bilaga 1 prioriteringsunderlag i detalj 31
Bilaga 2 Investeringsbudget inklusive kommentarer (separat dokument) 31
Bilaga 3, Koncernövergripande indikatorer (separat dokument) 31
Investeringsbudget 2027-2029 (tkr)..... 32
Prioriteringar..... 35

Hur budgetförslaget tagits fram

Vännäs kommun har sedan flera år valt att använda en budgetberedning som beredande organ för budget. I budgetberedningen är samtliga politiska partier representerade. Budgetberedningen har till uppgift att ta fram ett förslag till drift- och investeringsbudget för den kommande treårs perioden. . Arbetet för budberedningen påbörjas redan i november-december året innan budgeten ska beslutas. Inför det mötet har investeringsäskanden samlats in från samtliga förvaltningar och sammanställts. Vid första mötet med budgetberedningen går tjänstepersoner igenom förslagen till investeringar. Politiken ger återkoppling och anvisar vid behov om ytterligare utredning men kan också ge nya förslag på investeringar. Övriga möten med budgetberedningen behandlar förutsättningar och parametrar som är nödvändiga för att kunna färdigställa budgeten. Förvaltningarna har äskat ett antal prioriteringar som politiken får besluta om. Utöver verksamheternas äskanden kan också politiken lägga fram sina egna partiers prioriteringar inom ramen för budgetarbetet. Informationsträffar med facken sker normalt i april. Budgetberedningen har sammanträtt vid 4 tillfällen.

Budgetförslagets innehåll och uppdrag

Följande dokument innehåller drift- och investeringsbudget för 2027–2028 samt plan 2029. Dokumentet innehåller budgetförutsättningar, ekonomistyrningsprinciper och kommunens vision, strategiska områden och övergripande mål. De övergripande målen gäller för hela kommunkoncernen inklusive de kommunala bolagen med några undantag som framgår i dokumentet.

Fullmäktige beslutar om budget för två år och plan för ett år. Budgetramarna för de två åren gäller men justering kan göras kommande budgetår och planperiod utifrån politiska prioriteringar och ändrade ekonomiska förutsättningar.

Underlaget innehåller också ett avsnitt om budgetförutsättningar med omvärldsanalys, ekonomistyrningsprinciper samt uppdrag till nämnderna.

Budgeten består av följande delar;

- Driftbudget 2027–2028 samt preliminära ramar 2029
- Investeringsbudget 2027–2028, plan 2029
- Kommun- och koncernövergripande mål
- Särskilda direktiv och uppdrag till nämnderna

Kommunfullmäktige överlämnar en rambudget till nämnderna som därefter förfogar över sin ram. Nettobudgetramar framställs per nämnd, exklusive löneökningar.

Underlaget utgår från fakta som är kända från SKR:s februaricirkulär när det gäller såväl skatteunderlagsprognos som Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV). Prislappar för prislappsverksamheterna utgår från januari.

Vision och koncernövergripande mål

Från och med 2026 gäller en ny styrmodell och nya koncernövergripande mål för Vännäs kommun. Visionen, som är utgångspunkten för målen, är "Upplevelsenära Vännäs" och sträcker sig fram till år 2030. Visionen bygger på tre värdeord:

- Välkomnande Vännäs
- Livfulla Vännäs
- Nytänkande Vännäs

De koncernövergripande målen är en del av kommunens styrmodell, som fastställs av kommunfullmäktige. Styrmodellen bygger på gemensamma principer där alla nämnder, styrelsen, resultatenheter och helägda bolag arbetar mot samma mål och resultatindikatorer. Ett undantag är valnämnden, som endast omfattas av mål fyra och åtta.

Mål- och uppföljningsmodellen utgår från kommunens vision, Agenda 2030, översiktsplanen och särskilt utvalda fokusområden som ska genomsyra all verksamhet. Målen fungerar som riktmärken för styrelse, nämnder och bolag i deras planering, uppföljning och genomförande av verksamheten.

Koncernövergripande mål

Vännäs kommun tillämpar mål- och resultatstyrning. Kommunen har åtta mål som följs upp med indikatorer, resultatvärden samt bevakning av trendutvecklingen. Målen är koncernövergripande och gäller därmed för kommunens samtliga nämnder, resultatenheter, styrelsen och kommunens helägda bolag. I dokumenten ”Styrmodell Vännäs kommunkoncern” och ”Koncernövergripande mål 2026-2030” beskrivs styrmodellen och målen i sin helhet.

Fullmäktiges mål utgör tillsammans med budget och direktiv till nämnder, bolag och styrelsen den övergripande styrningen av kommunen.

Nedan presenteras koncernens åtta mål. Indikatorer kopplade till målen och resultatvärden som används för att mäta måluppfyllelsen återfinns i bilaga, Indikatorer, koncernövergripande mål.

I VÄNNÄS HAR VI MÖJLIGHET TILL LIVSLÅNGS LÄRANDE OCH SYSSELSÄTTNING

Livslångt lärande är nyckeln till individens utveckling och ett robust samhälle. Vännäs kommun strävar efter att skapa en miljö där alla, oavsett ålder eller livssituation, kan nå sin fulla potential. Lärandet börjar i förskolan och fortsätter genom hela livet med möjligheter till omskolning och personlig utveckling. Genom samverkan mellan utbildningsinstitutioner, branscher och externa aktörer skapas relevanta utbildningar och praktikplatser som möter arbetsmarknadens behov och stödjer vägen till sysselsättning.

I VÄNNÄS ÄR DET TRYGGT OCH VI HAR EN ATTRAKTIV OCH HÅLLBAR LIVSMILJÖ

Vännäs är en plats där invånarna känner sig trygga och trivs. Genom hållbar samhällsplanering skapar vi en miljövänlig infrastruktur, grönområden och hållbara transportsystem som möter både dagens behov och framtida generationers. Vi arbetar för en tillgänglig och trivsam livsmiljö med attraktiva bostadsområden och en levande bygd. Brottsförebyggande åtgärder och social hållbarhet är centrala för att säkerställa trygghet, och genom samverkan med myndigheter, föreningar och näringsliv bygger vi en inkluderande gemenskap.

I VÄNNÄS HAR VI ETT SOCIAL, KULTURELLT OCH FYSISKT AKTIVIT LIV

Vännäs strävar efter att skapa en inkluderande miljö där alla kan delta i ett rikt samhällsliv. Mötesplatser och lokaler är viktiga för att främja gemenskap, aktiviteter och samhörighet. Genom samarbete med föreningslivet arrangeras

evenemang och projekt som stärker banden mellan invånarna. Biblioteket och musikskolan spelar en central roll för kulturell och intellektuell utveckling, medan stöd till ideella organisationer och studieförbund bidrar till folkhälsa och ett starkt civilsamhälle.

I VÄNNÄS FINNS EN VÄLFÄRD AV HÖG KVALITET OCH MÖJLIGHET TILL STÖD GENOM HELA LIVET

Vännäs erbjuder en välfärd av hög kvalitet där samarbete, helhetssyn och tillgänglighet är centrala. Alla invånare ska ha tillgång till det stöd och de tjänster de behöver genom livets alla skeden. Genom samverkan mellan förvaltningar, myndigheter, föreningsliv och näringsliv skapas en stark gemenskap som möjliggör anpassade tjänster och förebyggande insatser. Vi arbetar för att främja självständighet, sysselsättning och ekonomisk trygghet, vilket bidrar till ett hållbart samhälle. För att säkerställa hög kvalitet på våra tjänster satsar vi på kompetensförsörjning, utbildning och utveckling av arbetssätt.

I VÄNNÄS ÄR NÄRINGSLIVET STARKT OCH BIDRAR TILL LOKAL OCH REGIONAL TILLVÄXT

Ett starkt och varierat näringsliv är avgörande för Vännäs utveckling och välmående. Genom att stödja entreprenörskap, innovation och samverkan mellan kommunen och näringslivet skapar vi gemensamma strategier för tillväxt. Anpassade vuxen- och yrkesutbildningar säkerställer att arbetskraften har rätt kompetens för företagens behov, vilket bidrar till en flexibel arbetsmarknad. Vi strävar efter att ge företag snabb och professionell service samt tillgänglig mark för etableringar och expansion, vilket stärker både lokal och regional tillväxt.

I VÄNNÄS LEVER OCH AGERAR VI PÅ ETT LÅNGSIKTIGT HÅLLBART OCH KLIMATNEUTRALT SÄTT

Vännäs strävar efter en hållbar framtid där klimatneutralitet är målet, i linje med Agenda 2030. Genom samarbete och nytänkande arbetar vi för att minska vårt koldioxidavtryck och förbättra livskvaliteten för kommande generationer. Vi satsar på hållbar infrastruktur, miljövänliga transporter, hållbart byggande och närproducerad mat för att stödja lokala producenter och minska transportutsläpp. Återbruk och återvinning är centrala för att minska avfall och främja en cirkulär ekonomi. Med dessa insatser tar vi steg mot en långsiktigt hållbar och miljövänlig framtid.

VÄNNÄS KOMMUN ÄR EN HÄLSOFRÄMJANDE ARBETSGIVARE DÄR MEDARBETARNA TRIVS OCH UTVECKLAS

Vännäs kommun strävar efter att skapa en arbetsmiljö som främjar hälsa, trivsel och utveckling. Genom samarbete, öppen kommunikation och fokus på friskfaktorer som en stödjande arbetskultur, balans mellan arbete och fritid samt fysisk aktivitet, bygger vi en hållbar arbetsplats. Medarbetarna ges möjlighet till kompetensutveckling och förbättrade arbetssätt, vilket stärker både individen och organisationen. Samverkan mellan chefer, medarbetare och fackliga organisationer skapar en inkluderande arbetsmiljö där alla känner sig delaktiga och engagerade.

VÄNNÄS KOMMUNS EKONOMI ÄR GOD OCH MÖJLIGGÖR FRAMTIDENS BEHOV OCH INVESTERINGAR

Vännäs kommun arbetar för en stark och stabil ekonomi som möter dagens behov och möjliggör framtida investeringar. En ekonomi i balans är grunden för långsiktig hållbarhet, och en hög självfinansieringsgrad minskar beroendet av externa lån och bidrag. Genom strategisk planering och prioritering av investeringar i infrastruktur, utbildning och hälsa skapar vi en attraktiv och livskraftig kommun. Med ansvarsfull resursförvaltning strävar vi efter att säkerställa en hållbar framtid för både invånare och företag.

Nämndernas mål

I verksamhetsplanerna redovisar nämnderna utöver kommunfullmäktiges mål och fastställda indikatorer, ytterligare indikatorer för att säkerställa verksamhetens kvalitet på en mer verksamhetsnära nivå. Dessa indikatorer används för nämndens egen uppföljning och analys, men ingår inte i kommunfullmäktiges uppföljning av måluppfyllelsen. Indikatorerna ska dock vara i linje med intentionerna i de koncernövergripande målen och redovisas i nämndens budget och verksamhetsplaner.

Bolagen är inte skyldiga att fastställa egna indikatorer, men ska i sin uppföljning till kommunen redovisa utfallet för de indikatorer som kommunfullmäktige fastställt och som rör bolagets verksamhet. Redovisningen ska inkludera både utfall och en kommentar eller analys.

Vid behov kan nämnder och bolag fastställa egna kompletterande målsättningar utifrån sina specifika uppdrag. Dessa mål ska vara i linje med intentionerna i de koncernövergripande målen och bör fastställas i respektive budget eller verksamhetsplan. Nämndspecifika mål följs upp internt och inkluderas inte i kommunfullmäktiges tertialrapporter, delårsbokslut eller årsredovisning.

Mål- och resultatuppföljning

Mål och resultat följs upp i årsredovisningen. I samband med tertialbokslut 2 (delårsbokslutet enligt Kommunallagen) ges en preliminär bedömning om målen kommer uppnås eller inte. Om bedömningen är att målet inte kommer att uppnås ska det i uppföljningen även ingå en beskrivning av vilka insatser som kommer att genomföras för att målet ska uppnås. Kommunstyrelsen, via kommunstyrelseförvaltningen, tar fram regler, rutiner och mallar för mål- och resultatuppföljning.

Övergripande planeringsförutsättningar

Utveckling av den svenska ekonomin

Den förutsedda konjunkturuppgången har skjutits fram något i tid. BNP växer dock fortfarande snabbare i år än i fjol och ökar över trend både 2026 och 2027. Tillväxten för antalet arbetade timmar blir som högst nästa år. En klar ökning sker dock i år, efter fjolårets nedgång. Ökningen av skatteunderlaget blir större i år än i fjol, och ökar än mer 2027. Den underliggande utvecklingen är i år starkare än den faktiska till följd av regelförändringar.

(Hämtat från SKR:s cirkulär 26:18)

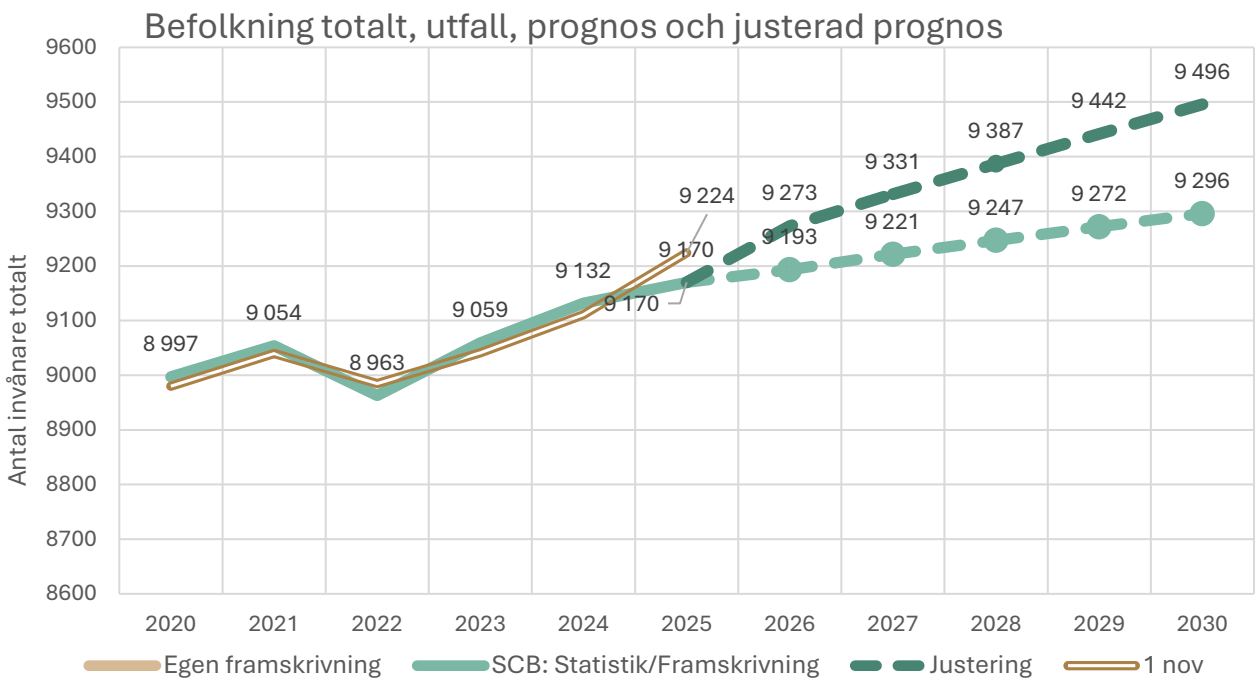
Stark arbetsmarknad i Västerbotten

Vännäs hade efter mars en arbetslöshet på 4 procent (3,8 procent 2025) vilket kan jämföras mot rikssnittets 6,6 procent (7,1 procent 2025). Länet uppvisade en fortsatt låg arbetslöshet på 4,6 procent (4,7 procent 2025). Samtidigt som arbetsmarknaden är stark dras länet med rekryteringsproblem i ett stort antal branscher och som även påverkar Vännäs kommun i stor utsträckning. Aktiviteter för att stärka attraktionskraften har fortsatt och under 2026 lanseras ett nytt arbetsgivarvarumärke.

Befolkningen i Vännäs kommun

Under 2025 ökade befolkningen i Vännäs kommun med 93 personer till 9 225. Ökningen berodde till största del på inflyttning från länet under 2025. Ett födelseöverskott på två personer är mycket positivt utifrån de demografiska förändringar som sker i övriga kommunsverige.

Befolkningsutveckling Vännäs kommun 2020–2030

Vännäs kommun har under den senaste 10-årsperioden haft en genomsnittlig ökning med mellan 50-100 invånare per år med undantag för 2022. I skatteunderlagsprognosen för budget 2027, 2028 och plan 2029 används en årlig ökning av ca 50 invånare. Av diagrammet ovan framgår att SCB utgår från ett lägre befolkningstal 2025 vilket ger en lägre startnivå för den egna framskrivningen men där också lutningen på kurvan skiljer kraftigt från framskrivning i budget. SCB:s befolkningsprognos tar inte hänsyn till de unika förutsättningarna som varje kommun har vad gäller befolkningsförändringar. Vännäs har till skillnad från många andra kommuner i Sverige ökat i befolkning kontinuerligt över tid. Genom att välja en något lägre nivå för befolkningsprognosen än det historiska genomsnittet finns en viss buffert för lägre prognosticerade skatteintäkter under kommande budget- och planperiod.

Prislappsmodellen

Kommunen använder sedan ett antal år prislappsmodellen för fördelning av resurser till drift- och investeringsbudgeten. Modellen innebär i korthet att fördelning av budget till nämnderna baseras på de faktorer som ligger till grund för kostnadsutjämningssystemet och de standardkostnader som SCB varje år beräknar för alla kommuner. Standardkostnaden bygger på senaste räkenskapssammandraget (RS). Standardkostnaden räknas därefter upp med en löne- och prisfaktor till aktuellt år. Standardkostnaden motsvarar då den så kallade prislappen. En prislapp beräknas för de olika delverksamheterna som omfattas av kostnadsutjämningssystemet. Prislappen multipliceras med

antal invånare i respektive delverksamhet och summan av dessa medel tilldelas respektive nämnd. Ett avdrag från delverksamheternas prislappar görs för kommunövergripande verksamhet. Utöver prislappar kan ytterligare medel tilldelas genom politiska prioriteringar. Prislappar beräknas för barn- och utbildningsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden.

För verksamheter som saknar prislappar används en så kallad budget på budget-modell med uppräkning enligt PKV.

Kostnadsutjämningssystemet innebär att en utjämning sker mellan kommuner baserat på kommunens struktur. En kommun med ogynnsam struktur får medel i systemet och en kommun med gynnsam struktur betalar in i systemet.

Hänsyn tas enbart till kommunens struktur i förhållande till andra kommuner och inte kommunens faktiska kostnader. Det betyder att en kommun som har högre kostnader än vad strukturen motiverar måste betala för detta själv genom högre skatt eller spara. På så sätt har kostnadsutjämningen en direkt bäring på och sätter gränser för kommunens ekonomi och budgetutrymme. Det innebär att prislapparna kan ge en högre uppräkning av nämndernas budget än vad kommunens samlade skatter och bidrag inbringar. Om så sker behöver prislapparna justeras ned för att skapa utrymme för att nå en ekonomi i balans men också för att kunna nå andra finansiella mål.

Att justera ned prislappar behöver inte betyda att verksamheterna behöver spara då prislappen är ett riktmärke på hur kostnaderna för olika delverksamheter utvecklas i förhållande till övriga kommunsverige. Med det menas att kostnaderna kan öka snabbare i övriga kommuner än kostnaderna ökar i Vännäs med bibehållen kvalitet och effektivitet.

Nyckeltal för uppföljning

För att följa kostnadsutvecklingen för olika delverksamheter används nyckeltalet nettokostnadsavvikelse. Nettokostnadsavvikelsen beräknas genom att kommunens nettokostnad per invånare ställs i relation till en referenskostnad. Referenskostnaden är kommunens nettokostnad justerat för strukturella faktorer som ingår i kostnadsutjämningssystemet för specifika delverksamheter. Referenskostnaden ska visa vad kommunen nettokostnad skulle ha varit om verksamheten bedrivits med en genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet.

I kommundatabasen Kolada kan vi se att kommunen sänkt nettokostnadsavvikelsen från ca 15 procent 2018 till drygt 3 procent 2024. Nettokostnadsavvikelsen motsvarade 2024 ungefär 13 mkr. Det ska tolkas

som att kostnaderna hade kunnat vara 13 mkr lägre i Vännäs om kommunen bedrivit verksamheten med en genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. En nettokostnadsavvikelse kan också vara resultatet av en medveten inriktning med prioriteringar i verksamheter för en högre ambitionsnivå än den genomsnittliga.

En jämförelse av nettokostnaden per invånare för övriga verksamheter som inte har prislappar visade att kommunen främst satsade mer än liknande kommuner på fritidsverksamhet, bibliotek och kollektivtrafik. Det är också viktigt att noga följa kostnadsutvecklingen vad gäller de verksamheter som inte har prislappar så att det inte blir någon successiv generell ökning av de kostnaderna utan att eventuella utökningar också speglar en politisk vilja eller tillkommande uppdrag.

Driftramar

Prislappsmodellen innebär att en så kallad teknisk ram räknas fram som bygger på standardkostnaden för kommunen i kostnadsutjämningen. På så sätt kopplas förvaltningarnas ramar ihop med kommunens ekonomiska förutsättningar utifrån demografi mm. Under de senaste åren har inflationen ökat kraftigt för att sedan falla tillbaka. I samhället sker en demografisk förskjutning från allt färre yngre mot allt fler äldre vilket påverkar genomsnittskostnaderna för delverksamheterna i kommunsverige. Det får till följd att den tekniska ramen, allt annat lika, kommer minska inom barn- och utbildning medan den ökar inom äldreomsorg. En sådan förskjutning ser vi redan under denna budget- och planperiod där ramarna för 2028-2029 skiljer sig åt främst utifrån volymförändringar.

Nedan följer några viktiga parametrar och prioriteringar för driftramarna under budget- och planperioden:

- Beräkningar av skatteintäkter bygger på SKR:s februariprognos.
- En beräknad årlig ökning av antalet invånare med ungefär 50 personer används som parameter i skatteunderlagsprognosen.
- Utöver den tekniska ramen har nämnderna äskat ett antal satsningar som politiken prioriterat och som specificeras separat i bilaga.
- Kostnader avseende pensioner bygger på december-prognosen från KPA. Kostnaderna för pensioner har fallit tillbaka kraftigt för 2025 och beräknas vara låga under budget- och planperioden. Utöver pensionsprognosen avsätts 10 mkr extra per år för att hantera oförväntade kostnadsökningar under budget- och planåren samt att jämna ut inför en förväntat högre pensionskostnad runt 2030. I de fall den extra avsättningen inte nyttjas genom att finansiera kostnadsökningar av pensioner under budgetåret kan fullmäktige besluta om försäkringsinlösen av kvarvarande medel. Detta under

förutsättning att resultatmålet nås och att det finns tillräckligt med likvida medel hos kommunen.

- En pott för löneökningar ligger centralt på finansen. Löneökningar beräknas utifrån SKR:s preliminära februariprognos för PKV exklusive pensionomkostnadspålägg (PO).
- Verksamheternas PO-påslag föreslås uppgå till 39,80 procent. Påslagets nivå är i linje med KPA:s prognos för Vännäs kommun för budget- och planperioden.
- Till näringslivsfrämjande åtgärder anslås 500 tkr till kommunstyrelsen. Anslaget ska användas till aktiviteter för att fortsätta attrahera för ett växande Vännäs.
- Kommunstyrelsens buffert på 4 mkr för 2027 är reserverat för oförutsedda utgifter.
- Till barn- och utbildningsnämnden anslås 4,5 mkr 2027 till fler vuxna inom för- och grundskolan.
- För 2027 är resultatkravet för Liljaskolans resultatenhet 2 procent vilket motsvarar 2,7 mkr.

Driftramar budget 2027, 2028 och plan 2029

Nämndsramar	Budget 2026	Prio 2027	Budget 2027	Prio 2028	Budget 2028	Prio 2029	Plan 2029
Kommunstyrelse	121 773	22 145	130 116	22 345	139 508	20 945	144 148
Valnämnden	315	30	30	400	400	30	30
Plan- och miljönämnd	16 087	2 195	17 405	1 595	20 489	1 595	21 529
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	68 786	3 400	74 137	3 400	75 250	3 400	76 100
Liljaskolans styrelse	-2 700		-2 700		-2 700		-2 700
Barn- och utbildningsnämnd	264 166	10 110	274 156	7 630	274 641	5 130	273 756
Vård- och omsorgsnämnd	256 992	900	272 561	900	284 552	900	296 091
Summa nettokostnader	**725 419**	**38 780**	**765 705**	**36 270**	**792 140**	**32 000**	**808 954**
Finans	-753 592		-793 705		-818 840		-835 854
Resultat	28 100		28 000		26 700		26 900
Resultatkrav	3,5%		3,3%		3,0%		2,9%

Liljaskolans organisation

En utredning avseende lämplig organisationsform för Liljaskolan och var i organisationen ansvaret för kommunens egna gymnasieelever bör ligga genomfördes 2020. Politiskt beslut om Liljaskolan beräknas tas samtidigt som budgeten tas. Om inte beslutet blir en ändrad organisation så gäller samma

organisation som under 2026, och 74 137 tkr återgår till barn- och utbildningsnämnden.

Investeringsram

Nedan framgår en sammanställning över föreslagna investeringar uppdelade efter investeringstyper. En detaljerad lista över föreslagna investeringar bifogas ärendet och samlas sist i dokumentet.

Av extra stora investeringar i investeringsbudget 2027, 2028 och plan 2029 framgår en egen rad för planerad byggnation av en förskola i Vännäsby. För budget- och planperioden 2027–2029 redovisas inte något belopp för investeringen eftersom investeringen är framflyttad. Investeringen har till och med 2026 en beslutad budget på 55 mkr.

Liljaskolan föreslås få en egen investeringsram beräknad på samma sätt som kommunens övriga investeringsram. Det vill säga Liljaskolan ska över tid själv finansiera sina egna investeringar. Detta gäller enbart investeringar i maskiner och inventarier, inte byggnader. Investeringsramen beräknas därmed som resultatet plus avskrivningar för Liljaskolan på samma sätt som för kommunen i övrigt.

Sammanställning investeringsbudget (mkr)	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029
Specificerade övriga investeringar	56 300	43 950	33 950
Extra stora investeringar	61 500	11 500	11 500
KS och kommunchefens investeringsram	5 000	5 000	5 000
Liljaskolan (finansieras av skolans överskott + avskrivningar)	6 900	4 600	4 400
Summa	**129 700**	**65 050**	**54 850**
Avgår för investeringar finansierade via tidigare avsättningar - VA	-1 000		
Summa investeringsram	**128 700**	**65 050**	**54 850**

Investeringar som inte ingår i ordinarie investeringsbudget	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029
Investeringar finansierade via tidigare avsättningar - VA	1 000		
Exploateringsfastigheter	9 250	6 000	6 600
Summa	**10 250**	**6000**	**6600**

Osäkerhetsfaktorer och förväntad utveckling

Krisberedskap

Sverige är i ett nytt läge säkerhetsmässigt och kommunerna har en tydlig roll i totalförsvaret. Förberedelser pågår och en viktig del är att analysera hur verksamheterna ska prioriteras i händelse av kris och/eller krig. Det innebär bland annat att kommunen behöver fortsätta investera i skalskydd, fördjupa säkerhetsskyddsarbetet, ta beslut om krigsplacering av medarbetare och öva kommunen och nämndernas krigsorganisationer. I stort sett samtliga verksamheter i en kommun är berörda.

Digitalisering och informationssäkerhet

Utveckling med hjälp av digitalisering är en av de viktigaste processerna i alla verksamheter. Utöver att det möter företags och medborgares ökade förväntningar på att kunna göra sina ärenden effektivt är det också ett sätt att klara kommunens utmaningar inom ekonomi, kvalitet, verksamhetsstöd och kompetensförsörjning.

Informationssäkerhet är en aspekt som kommunen måste fortsätta arbeta mer aktivt med eftersom mer och mer digitaliseras och ny teknik används samtidigt som hotbilden i omvärlden förändras. I takt med att allt fler molntjänster används har frågor om rättsliga förutsättningar och säkerhet för informationen aktualiserats på nationell nivå.

Ekonomi och kvalitet

Att hålla fokus på kvaliteten i verksamheterna och hur den utvecklas blir viktigt, särskilt i ett läge där alla verksamheter behöver ställa om till tuffare ekonomiska förutsättningar. Vännäs kommun har i flera år arbetat systematiskt med att hitta nya arbetssätt för att säkerställa en bra och transparent ekonomistyrning samt ge bra underlag för förtroendevalda att prioritera mellan olika verksamheter. De senaste åren har prislappsmodellen använts som modell för budgetering. Modellen utgår från standardkostnad och kopplar till kända volymförändringar. Kommunen bör fortsätta att aktivt analysera kvalitet och ekonomi. Detta uppdrag åligger kommunstyrelsen och nämnderna.

Attraktivitet och hållbar tillväxt

Det kommer att fortsätta att vara viktigt att stärka bilden av kommunen och ta vara på den tillväxt som sker. Samarbetet med föreningar och företag måste fortsätta utvecklas, särskilt som kommunen måste prioritera sina resurser men också för att främja den positiva kraften i kommunen. Det är viktigt att fortsätta underlätta för medborgare att bosätta sig såväl på landsbygden som i tätorterna, och kunna leva och verka i hela kommunen. Att kunna erbjuda tomter för såväl husbyggande som näringslivsetableringar är avgörande för kommunens fortsatta utveckling.

Ökad obalans på arbetsmarknaden

Individer som sedan tidigare har befunnit sig långt från arbetsmarknaden har hamnat ännu längre från efter pandemin. Det gäller bland annat nyanlända som helt eller delvis saknar utbildning. Samtidigt har många arbetsgivare ett stort behov av att rekrytera utbildad personal. Kommunen och Arbetsförmedlingen behöver gemensamt fortsätta arbetet med att överbrygga glappet och hitta lösningar för att fler individer som står långt från arbetsmarknaden ska kunna nå egen försörjning.

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Kommunorganisationen såväl som företag i kommunen står inför svårigheter att rekrytera personal. Det saknas personer att anställa. Att anpassa Liljaskolans utbildningar efter arbetsmarknadens behov är viktigt, men också att stärka arbetsgivarvarumärket samt arbeta vidare med heltidsfrågan och sjukfrånvaro. Vännäs kommun håller på att ta fram en kompetensförsörjningsplan som också kopplar mot regionala styrdokument. Vidare sker arbete för att stärka näringslivets kompetensförsörjning.

Hållbarhet

Allt fler medborgare, företag och föreningar sätter hållbarhet och klimat i fokus och efterfrågar att kommunen är en föregångare, exempelvis när det gäller att minska koldioxidutsläpp.

Ekonomi

Ekonomi i balans

Kommunallagen kräver att kommunens ekonomi ska vara i balans. Den lägsta gränsen för en ekonomi i balans är att intäkterna årligen ska täcka kostnaderna.

Kommunens skatteintäkter

Kommunens skattesats är 23,10. Skattesatsen används för beskattning av kommunens eget skatteunderlag. Skatteunderlaget består av kommunmedborgarnas löneinkomster, övrig inkomst av tjänst, pensioner, inkomst av näringsverksamhet och övriga sociala ersättningar. Tillväxten av skatteunderlaget beror på löneökningar, höjda pensioner eller att antalet arbetade timmar ökar.

Kommunens skatteintäkter periodiseras så att preliminära intäkter kommer in i kommunkassan det år de avser. Skatteintäkterna är preliminära fram till sluttaxering i december påföljande år.

I regeringens budgetproposition fastställs skatteunderlagets tillväxttal som ska gälla för innevarande och nästkommande år. Är dessa för högt

prognostiserade kommer de preliminära skatteintäkterna att justeras med en negativ slutavräkning.

Om tillväxten av kommunens skatteunderlag skiljer sig från den genomsnittliga tillväxten i riket, justeras det via inkomstutjämningen. Inkomstutjämningens justering sker också i skatteavräkningen. I klartext betyder det att under en lågkonjunktur med ökad arbetslöshet påverkas utfallet negativt även om inte arbetslösheten ökar inom den egna kommunen.

Skatter och bidrag 2027 - 2029

Utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos från februari 2026 och där underlaget justerats med egen framskrivning av Vännäs befolkning.

Prognos skatter och bidrag (Mkr)	2027	2028	2029
Skatteintäkter	574	604	634
Inkomstutjämning	160	168	174
Kostnadsutjämning	18	22	25
Regleringspost	24	22	18
Strukturbidrag	5	5	5
Införandebidrag	0	0	0
LSS-utjämning	41	42	42
Fastighetsavgift	29	29	29
Summa intäkter (inkl. avräkning)+f-skatt	**850**	**892**	**928**

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

I tabellen nedan visas SKR:s senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2027–2029. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyler. I tabellen nedan är PO-pålägget exkluderat. Det gör att arbetskraftskostnaderna beskriver förändringen i löneindex under budget- och planperioden.

Årlig förändring av Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV), procent

PKV exklusive PO	2026	2027	2028	2029
Arbetskrafts-kostnader	3,5	3,5	3,5	3,5
Övrig förbrukning	2,5	2,5	2,6	2,6
Prisförändring	**3,2**	**3,2**	**3,2**	**3,2**

Från cirkulär 26:12, SKR

Ekonomistyrningsprinciper

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Riktlinjen för god ekonomisk hushållning från 2013 anger ramarna för Vännäs kommun och har företräde om motstridiga mål uppstår i förhållande till detta budgetdokument.

De ekonomiska styrprinciperna om god ekonomisk hushållning uppnås genom att:

- Vännäs kommun verksamhet styrs av kommunfullmäktiges fastställda mål och budget. Övergripande nivå leds av Vännäs kommuns vision och kommunfullmäktiges långsiktiga inriktning och uppdrag. Nämnderna styrs med finansiella- och verksamhetsmål samt nyckeltal (indikatorer).
- De i budget- och verksamhetsplan angivna målen med indikatorer skall följas upp under budgetåret och slutligt avrapporteras i bokslut/verksamhetsberättelser.
- Vännäs kommun skall ha en ekonomi i balans, kommunens budget ska innehålla finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- Effektivitet definieras som en kombination av ekonomisk hållbarhet och hög kvalitet i kommunens verksamheter. Det innebär att de ekonomiska målen enligt god ekonomisk hushållning är uppfyllda och att minst fyra av kommunens verksamhetsmål inklusive det ekonomiska målet, som speglar kvalitet och medborgarnytta, har uppnått grön status. Det innebär också att det råder en god ekonomisk hushållning i kommunen.
- De finansiella målen som ska vara uppnådda för en god ekonomisk hushållning är budgeterad resultatnivå och ytterligare ett finansiellt mål. Det vill säga något av soliditetsmålen eller självförsörjningsgrad av investeringar.
- Negativa balanskravsresultat ska regleras så snart som möjligt, dock senastinom tre år. Beslut ska fattas om en särskild åtgärdsplan för detta.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för medelsförvaltningen och att Vännäs kommun har en god ekonomisk hushållning. Nämnderna har detta ansvar delegerat till sitt område och inom ramen för sin budget.

- De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse – ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist skatvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.
- Som ett komplement till prislappsmodellen ska nyckeltal kring kvalitet och effektivitet i Kolada användas vid uppföljning.
- Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras. Detta gäller även övergripande policys, planer och projekt som kommer att inverka på verksamheterna.
- Budgetens angivna nettoramar för verksamheterna utgör sammantagna resultatkrav för respektive nämnd. Nämnd ska hantera befarade överskridanden inom denna totalram.
- De kommunala bolagen och de affärsdrivande verksamheterna skall minst ha full kostnadstäckning samt väl avvägda resultatkrav. Resultatkrav för de kommunala bolagen framgår i ägardirektiven. Resultatkraven kan justeras av kommunfullmäktige.
- Låneram för kommunkoncernen. Låneram för bolagen är 621 mkr till 2029.
    - Vännäs Fastigheter AB:s låneram är 571 mkr till 2029.
    - Fastighetstjänster i Vännäs AB:s låneram är 50 mkr till 2029.
    - Låneram för kommunen är 320 mkr till 2029.

Budgetuppföljning

För att nå en sund ekonomi i långsiktig balans ska gällande budgetramar hållas. Inom den givna budgetramen ska verksamheten präglas av ett effektivt resursnyttjande. Kommunfullmäktige har fastställt rutiner och intervall för ekonomisk uppföljning i ett särskilt dokument. Kommunstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt gäller de kommunala bolagen och följs upp i juni.

Nämndernas över-/underskott

Återställandet av ett underskott kan delas upp på 1–3 år i en återbetalningsplan, som fastställs av kommunfullmäktige. För intraprenader gäller särskilda regler. Intraprenadernas anställda ska kunna påverka det egna arbetet. Särskilt avtal ska tecknas mellan intraprenaden och den aktuella nämnden. För intraprenader gäller att uppkomna påverkbara överskott får överföras till kommande år. Därav får högst 25 procentenheter användas för individuell premiering. Underskott tas med i sin helhet.

Taxor och avgifter

Som en del i arbetet med nämndernas ramar kan nämnder föreslå ändringar i taxor och avgifter. Eftersom prislappsmodellen innehåller kompensation för pris- och löneökning ska eventuellt ökade taxor och avgifter beslutade av andra nämnder inte innebära någon ytterligare kompensation.

Internprissättning, internränta och internhyressystem

Internprissättning

I prislappsmodellen ingår automatiskt kompensation för prisökningar enligt PKV för prislappsverksamheterna liksom för övriga verksamheter. Löneökningar kompenseras genom den årliga lönerevisionen. Det gör att verksamheterna i den tekniska ramen fått kompensation för eventuella prisökningar också när det gäller internt köp och sälj. Prisökningarna på de interna tjänsterna får inte överstiga PKV enligt ovan om det inte avtalats i särskilt avtal.

Internräntan

SKR anger en internränta som kan användas i budgetsammanhang vid beräkning av kapitalkostnader (avskrivningar + internränta). Internräntan sätts utifrån sektorns egna upplåningskostnader genom Kommuninvests skulddatabas, KI Finans. Enligt denna metodik blir den föreslagna internräntan 2,75 procent avseende år 2027.

Internhyressystem

Vännäs kommun använder en så kallad lease and leaseback-modell för kommunens egna verksamhetslokaler. Det innebär att kommunen äger lokalerna men hyr ut dem till det kommunala bolaget Fastighetstjänster i Vännäs AB (FTAB). Hyran motsvarar summan av kapitalkostnader och försäkringar. Kommunen hyr i sin tur tillbaka lokalerna av FTAB med kostnader för drift och underhåll. Eventuella ny-, om- eller tillbyggnationer samordnas av FTAB och kostnaden läggs som en ökad hyra mot kommunen.

Undantag från modellen är vård- och omsorgsnämndens äldreboenden där kommunen hyr verksamhetslokalerna av det kommunala bolaget Vännäs Fastigheter AB (VFAB). Det innebär att i de fall investeringsåtgärder är nödvändiga eller äskas av vård- och omsorgsnämnden beslutar VFAB inom ramen för delegation om genomförande. Tillvägagångssättet innebär att investeringsåtgärderna inte tas upp i kommunens ordinarie investeringsbudget.

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Resultatkrav

Resultatet i förhållande till skatter och generella statsbidrag ska på lång sikt uppgå till lägst 2 procent. Överskott är en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar. Resultatmålet under budgetperioden 2027–2029 är ca 3,1 procent. För de enskilda budgetåren uppgår de till 3,3 procent 2027, 3,0 procent 2028 och 2,9 procent 2029.

Soliditet

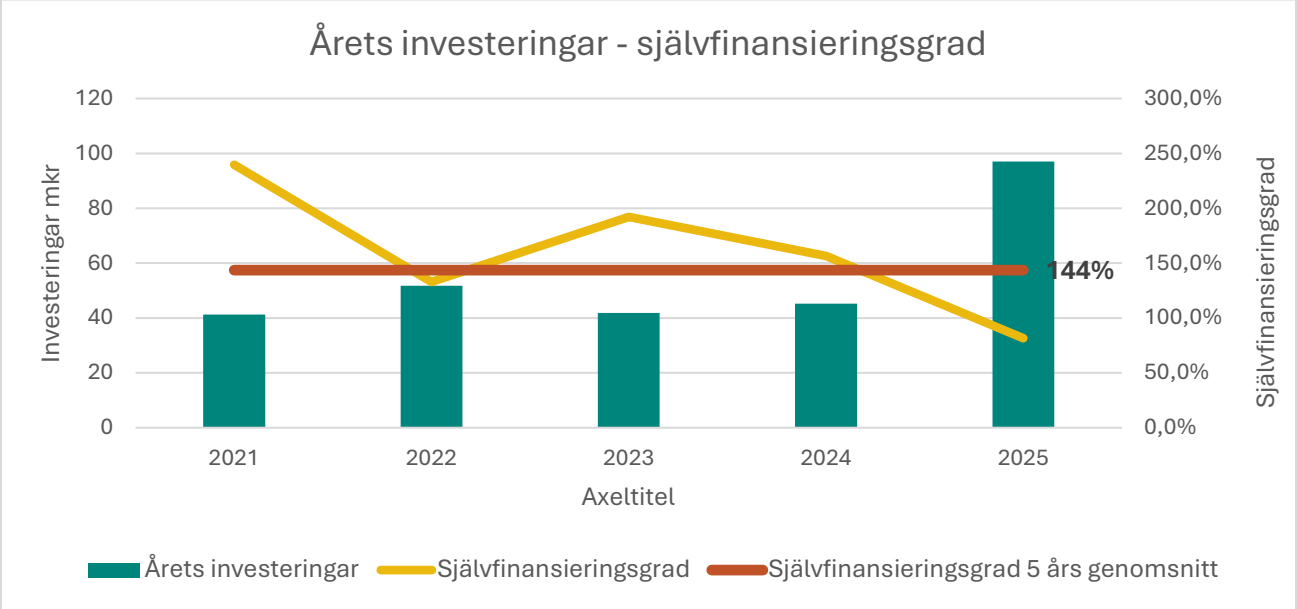
Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme och visar på hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital (kommunens samlade resultat). Kommunen har en ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 och som inte tas upp i kommunens balansräkning. För att visa på kommunens egentliga finansiella styrka används i stället ett soliditetsmått som inkluderar ansvarsförbindelsen. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen uppgick i bokslut 2025 till 26,9 procent (23,3 procent 2024). Förbättringen berodde till stor del på det starka resultatet för 2025. Soliditetsmålet för kommunen består av ett långsiktigt och ett medellångt mål.

- Långsiktiga målet är en soliditet inklusive ansvarsförbindelsen på över 30% vid utgången av 2030.
- Medellångt mål om att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska öka med 10% under en rullande 5-årsperiod.

Självfinansiering av investeringar

För att stärka kommunens soliditet begränsas investeringsutrymmet över tid till maximalt motsvarande vad det senast kända resultatet + avskrivningar uppgår till. Det innebär att investeringsutrymmet 2027 normalt baseras på resultat och avskrivningar för 2025. För att skapa flexibilitet i när investeringarna behöver överskrida årets investeringsutrymme gäller det finansiella målet om 100 % självfinansiering av investeringar över senaste 5-årsperioden. Diagrammet nedan visar självfinansieringsgraden de senaste fem åren där genomsnittet motsvarar 144%.

Självförsörjningsgrad 2021–2025

Investeringar för perioden beslutas av kommunfullmäktige. I tabellen nedan framgår investeringsutrymmet vid självfinansiering under planperioden utifrån budgeterat resultat.

Självförsörjningsgraden faller under 100 procent under 2027–2029 med anledning av de stora investeringar som planeras för budget- och planperioden.

Ekonomiska nyckeltal (mkr)	BOKSLUT 2025	BUDGET 2026	BUDGET 2027	BUDGET 2028	PLAN 2029
Investeringar	97,0	92,6	129,7	65,1	54,9
Resultat	38,7	28,1	28,0	26,7	26,9
Avskrivningar	40,4	36,9	41,1	47,8	50,7
Investeringsutrymme	79,1	65,0	69,1	74,5	77,6
Självförsörjningsgrad %	82%	70%	53%	114%	141%
Självförsörjnningsgrad 5-års genomsnitt	**83%**				
Eget kapital	505,4	517,0	561,5	588,2	615,1
Ansvarsförbindelsen	198,2	190,0	180,6	174,2	168,5
Tillgångar	1143,0	1192,0	1228,7	1303,3	1319,1
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	27%	27%	31%	32%	34%

Soliditet inkl ansvarsförbindelse 5-års genomsnitt	**30%**				
Resultat som andel av skatter och bidrag	**5,0%**	**3,5%**	**3,3%**	**3,0%**	**2,9%**

Disponering av resultatreserv och resultatutjämningsreserv

Från 2024 får kommunen reservera och disponera medel ur en så kallad resultatreserv (RER). Under 2025 beslutade Vännäs kommun om riktlinjer för RER. RER ersätter den tidigare resultatutjämningsreserven (RUR) och är något mer flexibel i när medel får disponeras. Avsatta medel från tidigare RUR kan disponeras till senast 2033. När RUR får disponeras framgår av riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Vännäs kommun har 34,2 mkr reserverat i RUR och 18,5 mkr i RER. RER är likt RUR endast en uppmärkning av det egna kapitalet.

Medarbetare och löner

En central pott för löneökningar finns beräknad på finansen i enlighet med SKR:s februariprognos för PKV. Utifrån löneutfall aktuellt år fördelas medel från finansen till respektive nämnd.

Resultatenheterna tilldelas inte någon löneökning utan förväntas ta ut ökade lönekostnader på priset. Verksamheter som bedriver internt köp och sälj förväntas ta ut löneökningar på priset.

Särskilda direktiv och uppdrag till nämnder

Särskilda uppdrag till samtliga nämnder och förvaltningar 2027–2029. I årsredovisningen görs en uppföljning av de olika särskilda direktiven och uppdragen.

Kommunstyrelsen – särskilda direktiv och uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ med ansvar för kommunens utveckling och ekonomisk ställning. Detta innebär att kommunstyrelsen samordnar planering och uppföljning av verksamheter och ekonomi, för såväl nämnder som det helägda bolaget.

Kommunstyrelseförvaltningen är uppdelad i tre huvudområden, samhällsstöd, samhällsutveckling och verksamhetsstöd. Förvaltningen har

bland annat ansvar för kommunikation, nämndadministration, näringsliv- och arbetsmarknadsfrågor, drift och underhåll av gator och fritidsanläggningar/grönytor, vatten- och renhållning, internt stöd till förvaltningarna inom ekonomi, digitalisering, personal/löneadministration.

I årsredovisningen görs en uppföljning av de olika särskilda direktiven och uppdragen.

Särskilda uppdrag 2027 – 2029:

1. Utredning av sjukfrånvaro. Utredningen ska analysera mönster, tänkbara orsakerna till den ökade sjukfrånvaron i Vännäs kommun, bedöma effekterna av genomförda insatser, identifiera strukturella, organisatoriska och arbetsmiljörelaterade utvecklingsbehov samt lämna förslag på hållbara och effektiva åtgärder för att minska sjukfrånvaron och stärka kommunen som arbetsgivare.

2. Inriktning trivselboenden. Utreda Vännäs kommuns inriktning för trivselboenden, inklusive benämning, marknadsföring och köhantering, samverkan mellan VFAB och VOF, möjligheten till biståndsbedömda lägenheter, kommunens hållning till privata aktörer samt ansvar och organisering av trivselvärdsfunktionen. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att besluta om en mer detaljerad projektplan.

Plan- och miljönämnden – särskilda direktiv och uppdrag

Plan- och miljönämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och miljö- och hälsoskyddsområdet, samt de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom dessa områden. Förutom de ovan nämnda arbetsuppgifterna fullgör nämnden även de trafikuppgifter som avses i 1 § lagen (1978:244) om nämnder för vissa trafikfrågor. Plan- och miljönämnden svarar också för räddningstjänsten och de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden som svarar för räddningstjänsten.

Nämnden saknar egen förvaltning. Organisatoriskt tillhör avdelningarna plan- och bygg, miljö, och räddningstjänsten till kommunstyrelseförvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden – särskilda direktiv och uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter inom bland annat förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Uppgifterna omfattar

förskoleklass och grundskola. I nämnden ingår även ansvaret för den kommunala musikskolan samt biblioteksverksamheten och förverkligandet av kommunens kulturpolitiska mål.

Särskilda direktiv 2027 - 2029:

1. Besparingar får inte medföra nedläggning av musikskola, familjecenter eller bibliotek.

Särskilda uppdrag 2027 – 2029:

2. Ge barn och elever kunskaper och förutsättningar för ett sunt nätbeteende, vilket inbegriper porrkritik och att motverka sexuella trakasserier och spelberoende. I detta ingår att låta eleverna arbeta med frågor kring nätetikett och mediavanor.
3. Ur ett jämställdhetsperspektiv särskilt fokusera pojkars och flickors resultat i förskola och skola och utifrån detta sätta in relevanta åtgärder.

Vård- och omsorgsnämnden - särskilda direktiv och uppdrag

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som sägs i lag om socialnämnd, förutom ansvar för förskole- och fritidshemsverksamheten. Vård- och omsorgsnämnden utövar också ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården samt ledningen för verksamheten med stöd och service enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade. Vård- och omsorgsnämnden fullgör även kommunens uppgifter enligt lag om riksfärdtjänst, lag om färdtjänst och fastställer regler för den kommunala riksfärdtjänsten.

Särskilda direktiv 2027 - 2029:

1. Besparingar får inte medföra nedläggning av familjecenter.

Liljaskolans styrelse - särskilda direktiv och uppdrag

Styrelsen svarar för ledning, samordning och utveckling av Liljaskolans verksamhet. Liljaskolan är Vännäs kommuns gymnasieskola. Den bedriver också vuxenutbildning.

Räkenskaper

Resultatbudget och driftbudget

Vännäs resultatbudget (mkr)	BOKSLUT 2025	BUDGET 2026	BUDGET 2027	BUDGET 2028	PLAN 2029
Verksamhetens intäkter	282,9	306,0	315,1	324,6	334,3
Verksamhetens kostnader	-973,1	-1 041,7	-1 082,8	-1 126,3	-1 168,2
Avskrivningar	-40,4	-36,9	-41,1	-47,8	-50,7
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-730,5	-772,7	-808,7	-849,5	-884,5
Skatteintäkter	523,5	552,7	573,5	604,0	634,5
Generella statsbidrag och utjämning	253,9	259,9	276,8	288,0	293,7
VERKSAMHETENS RESULTAT	46,8	40,0	41,6	42,5	43,6
Finansiella intäkter	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-11,3	-11,8	-13,6	-15,8	-16,7
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	38,7	28,2	28,0	26,7	26,9
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	**38,7**	**28,2**	**28,0**	**26,7**	**26,9**

Vännäs driftbudget (mkr)	BOKSLUT 2025	BUDGET 2026	BUDGET 2027	BUDGET 2028	PLAN 2029
Kommunstyrelse		121,8	130,1	139,5	144,2
Valnämnden		0,3	0,0	0,4	0,03
Plan- och miljönämnd		16,1	17,4	20,5	21,5
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		68,8	74,1	75,3	76,1
Liljaskolans styrelse		-2,7	-2,7	-2,7	-2,7
Barn- och utbildningsnämnd		264,2	274,2	274,6	273,8
Vård- och omsorgsnämnd		257,0	272,6	284,6	296,1
Totalt nämnder	0,0	725,4	765,7	792,1	809,0
Finans	-721,3	-753,6	-793,7	-818,8	-835,9
RESULTAT	**721,3**	**28,2**	**28,0**	**26,7**	**26,9**

Balansbudget

Mkr	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	0,2				
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskin o inv	744,5	786,731	885,3	903,2	907,4
Maskiner och inventarier					
Finansiella anläggningstillgångar	93,7	92,3	92,3	92,3	92,3
Summa anläggningstillgångar	**838,4**	**879,0**	**977,6**	**995,5**	**999,7**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	24,3	37,2	33,567	39,567	46,167
Fordringar	132,8	90	90	90	90
Kortfristiga placeringar	91,3	93,6	93,6	93,6	93,6
Kassa, bank	56,3	92,17415 916	33,4	84,7	89,7
Summa omsättningstillgångar	**304,6**	**313,0**	**250,5**	**307,8**	**319,4**
Summa tillgångar	**1143,1**	**1192,0**	**1228,7**	**1303,3**	**1319,1**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Årets resultat	38,7	28,1	28,0	26,7	26,9
Eget kapital	466,7	488,897	533,5	561,5	588,2
Varav Resultatutjämningsreserv (RUR)	34,2	34,2	34,2	34,2	34,2
Varav Resultatreserv (RER)	18,5		18,5	18,5	18,5
Summa eget kapital	**505,4**	**517,0**	**561,5**	**588,2**	**615,1**
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	136,1	133,4	133,4	133,2	134,4
Andra avsättningar	4,6	5	4,6	4,5	4,5
Skulder					
Långfristiga skulder	323,7	355,032	346,5	397,8	389,0
Kortfristiga skulder	173,2	181,6	182,7	179,6	176,1
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**1143,1**	**1192,0**	**1228,7**	**1303,3**	**1319,1**

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget (Mkr)	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	38,7	28,1	28,0	26,7	26,9
Justering för ej likviditetspåverkande poster	44,8	44,1	37,1	44,2	48,2
Övriga likviditetspåverkande poster	-0,6				
Poster som visas i annan sektion	0,0				
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	82,9	72,2	65,1	70,9	75,1
Ökning (+)/minskning (-) av periodiserade anläggningsavgifter	1,1				
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	-3,3				
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager	-3,8	-9,5	-9,3	-6,0	-6,6
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder	-18,9				
Kassaflöde från den löpande verksamheten	58,0	62,7	55,8	64,9	68,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-97,0	-92,6	-129,7	-65,1	-54,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,0				
Investering i finansiella tillgångar	0,0				
Försäljning av finansiella tillgångar					
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-97,0	-92,6	-129,7	-65,1	-54,9
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		60	60	60	
Amortering av skuld	-8,5	-8,4	-8,4	-8,6	-8,7
Ökning av långfristiga fordringar	-0,5				
Minskning av långfristiga fordringar					
Erhållna offentliga investeringsbidrag	2,0				
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-6,9	51,6	51,6	51,4	-8,7
Årets kassaflöde	**-45,9**	**21,7**	**-22,3**	**51,3**	**5,0**
Likvida medel vid årets början	193,6	164,2	169,3	147,0	198,3
Likvida medel vid årets slut	147,6	185,9	147,0	198,3	203,3

Bilagor.

Bilaga 1 prioriteringsunderlag i detalj

Bilaga 2 Investeringsbudget inklusive kommentarer (separat dokument)

Bilaga 3, Koncernövergripande indikatorer (separat dokument)

Investeringsbudget 2027-2029 (tkr)

Benämning	Förv.	Start	Slut	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029
KS/Fastighetsåtgärd: Strategisk lokalplanering	KSF	2020	-	1 000	1 000	1 000
KS/Fastighet: Elladdstolpar	KSF	2021	2027	100		
Fastighet/Infrastruktur/KS: Krisberedskap, säkerhet och skalskydd	KSF	2020	2028	100	100	200
Fastighet/KS: Vännäsbadet, ombyggnad av reception, grindar mm	KSF	2026	2027	100		
Fastighet/KS: Utveckling av campingområdet	KSF	2023	2026	1 000		
Infrastruktur: Utemiljö Järnvägsstation	KSF	2022	2028	500	500	500
Infrastruktur: Centrumplanering/Parken/Trafiksäkerhets åtgärder	KSF	2020	2028	3 000	2 000	500
Infrastruktur: Infrastruktur generellt	KSF			2 000	1 600	1 600
Infrastruktur: Gatu Umevägen/E12 Parkeringsplats vid ÅVS.	KFS	2025	2028	1 000	500	
Infrastruktur: GC-väg Anslutning koport E12	KSF	2025	2028	100	100	
Infrastruktur: Göransvägen/Nybyvägen	KSF	2026	2028	2 000	500	
Infrastruktur: GC-väg Stationsvägen Vby	KSF	2024	2026	100	100	
Infrastruktur: Utbyggnad vägbelysning	KSF	2024	-	1 000	1 000	1 000
Infrastruktur: Utbyte vägbelysning, LED	KSF	2027	-	3 000	3 000	3 500
Infrastruktur: Rastplats Eldsoffan	KSF	2025	2026	100		
Infrastruktur: Asfaltering Vändan 1	KSF	2029	2029			1 200
Infrastruktur: Grävmaskin	KSF	2027	2027	1 000		
Infrastruktur: Belysning elljusspår Vännäsby och Tväråbäck	KSF	2027	2029	3 000	2 000	2 000
Infrastruktur: Gräsklippare, toro 4000	KSF	2027	2027	1 000		
Infrastruktur/KS: Cykelparkeringsåtgärder	KSF	2026	-	500	500	500
Infrastruktur/KS: Äventyrslekplats	KSF	2025	2028	3 000	3 800	
Infrastruktur/KS: Utbyte konstgräs på fotbollsplanen - upphandling	KSF	2025	2027	3 000		
infrasttruktur/KS: Anläggandet av en mindre konstrgräsplan, Vännäsby	KSF					
Infrastruktur/KS: Utveckling av strandpromenaden	KSF	2026	2028	1 500	500	
Infrastruktur/KS: Vision fritidsområdet	KSF	2024	2027	300	300	
Infrastruktur/KS: Portabel scen	KSF	2027	2028	300	200	
Infrastruktur/KS: Budget för investeringar, fritidsanläggningar som ger kapitalkostnad	KSF	2026	-	150	150	150
Räddningstjänsten: Uppgradering av skåplastbil/tung	POM	2028	2028		1 500	
Räddningstjänsten: Drönare	POM	2027	2027	100		
Räddningstjänsten: Hjälmar	POM	2027	2027	100		
Räddningstjänsten: Rakelutrustning	POM	2029	2029			900
Räddningstjänsten: Inventarier, ny räddningstjänst	POM	2028	2028		2 200	
IT/KS: Utbyte nätverksutrustning	KSF	2025	2028	300	200	
VOF: Målgruppsanpassade inventarier	VOF	2027	2027	300		
KS: Älvsmötet/Rompa	KSF	2026	2026	450	100	
KS: Kommunchefs buffert	KSF			1 000	1 000	1 000
Delsumma				**31 100**	**22 850**	**14 050**

Benämning	Förv.	Start	Slut	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029
KS: KS buffert	KSF			4 000	4 000	4 000
BOU: IT-verktyg	BOU			1 600	1 600	1 600
BOU: Inventarier	BOU			600	600	600
BOU: Utemiljö, lekredskap mm	BOU	2026		200	200	200
BOU: Investeringsbuffert	BOU	2024		1 000	1 000	1 000
Fastighet/BOU: Klockaren och Myran, byggnation av soprum och förråd	BOU	2028	2028		400	
Infrastruktur: Renhållning-investering ÅVC 2017 och framåt	KSF	2017	-	400	400	500
Infrastruktur: Renhållning ÅVS Umevägen/E12	KSF	2023	2026	1 000		
Infrastruktur: Renhållning Inköp av behållare för FNI	KSF	2026	2027	3 500		
Infrastruktur: Tillbyggnad ÅVC	KSF	2026	2028	500	500	
Infrastruktur: VA-reinvesteringar 2017 -	KSF	2017	-	2 800	2 800	3 000
Infrastruktur: VA - Reservvattentäkt	KSF	2027	2029	2 500	2 500	500
Infrastruktur: VA-ombyggnad reningverk, biorening	KSF	202109	202712	1 000		
Infrastruktur: VA - Avloppsreningsverk Vby	KSF	2026	2028	2 000	500	
Infrastruktur: VA - Avloppspumpstation P7	KSF	2026	2027	1 800	500	
Infrastruktur: Solceller Vännäsby ARV	KSF	202705	2029			
Infrastruktur: Upprutsning av byggnad Vännäsby ARV	KSF	202705	202712	1 000		
Infrastruktur: Renovering av Vännäs vattenverk	KSF	2026	2029	200	1 000	3 000
Infrastruktur: Upprutsning av Vännäsby reningsverk	KSF	2027	2029	3 000	3 500	3 000
Infrastruktur: Ombyggnation, slamutlossning, Vby reningsverk	KSF	2027	2028	500	1 000	
Infrastruktur: Luktreducering, Vännäsby reningsverk	KSF	2029	2030			4 000
Infrastruktur: Tväråbäck vattenverk	KSF	2027	2029	1 000	3 000	1 000
Infrastruktur: Värmeåtervinning, Vby reningsverk	KSF	2028	2029		500	1 000
Infrastruktur: Styr- och reglerteknik, på div pumpstationer	KSF	2027	2028	500	500	
Infrastruktur: VA- Robust kommun	KSF	2026	2028	100	100	
Infrastruktur: Vattenkiosk, dricksvatten, Vändan	KSF	202601	202712			
Infrastruktur: Reinvesteringar Ledningsnät	KSF	202601	-	1 000	1 500	1 500
Delsumma				**30 200**	**26 100**	**24 900**
Summa brutto investeringar				**61 300**	**48 950**	**38 950**
Avgår annan finansiering (biorening)				-1 000		
Varav taxefinansierad				22 800	18 300	17 500
Summa				**60 300**	**48 950**	**38 950**
Total summa utan taxefinansierade åtgärder				**38 500**	**30 650**	**21 450**

Benämning	Förv.	Start	Slut	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029
Övriga inventarier	Lilja			550	400	400
Gem - Idrott	Lilja				100	
IT/data	Lilja			1 100	1 000	1 000
NA	Lilja				100	
Lastbilar	Lilja				3 000	3 000
Extra klass FT2Z Transport Åk 2 Preliminärt	Lilja			2 800		
Enhet C - SA Media	Lilja			150		
Utemiljö gem.	Lilja			100		
Gemensam buss euro 6	Lilja			800		
TRA-Lastbilssläp	Lilja			1 400		
Summa				**6 900**	**4 600**	**4 400**

Extra stora investeringar	Förv.	Start	Slut	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029
Fastighet: Ny förskola Vännäsby. 6-avd. Mejeriet.	KSF	2023	2030			
Fastighet: Idrottshall Vegaskolan	KSF	2021	2027	8 000		
Fastighet: Skolgårds- /markåtgärder efter byggnation, Vegaskolan	KSF	2027	2029	0	0	
Fastighet: Förlängd livscykel Storken	KSF	2027	2027			5 000
Fastighet/Räddningstjänst: Ny räddningsstation	KSF	2026	2027	40 000		
Fastighet/BOU: Hammarskolan, större ombyggnad och renoveringsbehov	BOU	2026	2028	7 000	5 000	
Infrastruktur: Reinvesteringar gator	KSF	2020	2030	6 500	6 500	6 500
Summa				**61 500**	**11 500**	**11 500**

Exploateringsområden	Förv.	Start	Slut	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029
Infrastruktur: Smeden	KSF	2025	2028	750	1 000	
Infrastruktur: Nytt bostadsområde Villastigen i Vännäsby (Zodiaken)	KSF	2022	2027	1 000		
Infrastruktur: Nytt bostadsområdet i Vännäs (NYBY)	KSF	2023	2028	1 000	500	100
Infrastruktur: Göransvägen/Nybyvägen						
Infrastruktur: Utbyggnad, Hemberget	KSF	2025	2028	3 000	2 500	2 000
Infrastruktur: Nytt bostadsområdet norra promenaden i Vby	KSF	2025	2028	1 000	1 000	4 000
Infrastruktur: Utbyggnad Vännäsby industriområde	KSF	2023	2028	500	500	
Infrastruktur: Utbyggnad Myran/Verksamhet/Räddning, Bussgränd	KSF	2024	2028	2 000	500	500
Infrastruktur: Häradshövdingen (Vegaskolan), återställande och anläggande						
Summa				**9 250**	**6 000**	**6 600**

Prioriteringar

PRIORITERINGAR				2027	2028	2029	
BESKRIVNING	**NÄMND**	**BESLUTSÅR**	**OMFATTNING***	**BELOPP**	**BELOPP**	**BELOPP**	**SUMMA PERIODEN**
Arbetsmarknadsåtgärder	KOMMUNSTYRELSE	2022	1-4 ÅRIG	1400	1400	1400	**4200**
Leader/landsbygdsutveckling	KOMMUNSTYRELSE	2022	1-4 ÅRIG	400			**400**
Vinterväghållning	KOMMUNSTYRELSE	2022	PERMANENT HÖJNING	1100	1100	1100	**3300**
Fritidsbank	KOMMUNSTYRELSE	2022	PERMANENT HÖJNING	400	400	400	**1200**
Utvecklingsinsatser	KOMMUNSTYRELSE	2022	1-4 ÅRIG	300	300	300	**900**
Digitalisering	KOMMUNSTYRELSE	2023	1-4 ÅRIG	945	945	945	**2835**
E-arkiv	KOMMUNSTYRELSE	2024	1-4 ÅRIG	550	550	550	**1650**
Säkerhet it-miljö	KOMMUNSTYRELSE	2026	PERMANENT HÖJNING	500	500	500	**1500**
Systemledning Räddningstjänst	PLAN- OCH MILJÖNÄMND	2022	PERMANENT HÖJNING	200	200	200	**600**
Valnämnden	VALNÄMND	2024	1-4 ÅRIG	30	400	30	**460**
Investeringsfrämjande arbete	KOMMUNSTYRELSE		PERMANENT HÖJNING	750	750	750	**2250**
Drift- och skötselbidrag	KOMMUNSTYRELSE		PERMANENT HÖJNING	200	200	200	**600**
KS buffert	KOMMUNSTYRELSE	2024	1-4 ÅRIG	4000	4400	4400	**12800**
Regiongemensamma nämnder	KOMMUNSTYRELSE	2024	1-4 ÅRIG	300	300	300	**900**
Digitalisering och E-arkiv samhällsbyggnad	PLAN- OCH MILJÖNÄMND	2023	1-4 ÅRIG	255	255	255	**765**
Jourersättning Vinterväghållning	KOMMUNSTYRELSE	2024	1-4 ÅRIG	1250	1300	1350	**3900**
Kommunikation, information	KOMMUNSTYRELSE	2024	PERMANENT HÖJNING	300	300	300	**900**
Sponsring	KOMMUNSTYRELSE	2024	1-4 ÅRIG	200	200	200	**600**
Kompensation Gymnasie - och vuxenutbildningsnämnden	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	2024	1-4 ÅRIG	3400	3400	3400	**10200**
Fokus klimatarbete	KOMMUNSTYRELSE	2024	1-4 ÅRIG	500	500	500	**1500**
Webblösning, HR, e-arkiv, dokumenthantering mm	KOMMUNSTYRELSE	2025	PERMANENT HÖJNING	300	300	300	**900**
SOC-lösning IT inkl beredskap	KOMMUNSTYRELSE	2025	1-4 ÅRIG	1050	1100	1150	**3300**
Infrastruktur: Satsning strukturellt för ett växande Vännäs	KOMMUNSTYRELSE	2025	1-4 ÅRIG	3000	3000	3000	**9000**
Förlängd säsong ishallen	KOMMUNSTYRELSE	2025	1-4 ÅRIG	200	200	200	**600**
Indikativ luftmätning av partiklar och NO2 enligt EU direktikv	PLAN- OCH MILJÖNÄMND	2025	PERMANENT HÖJNING	140	140	140	**420**
Två extra nämndssammanträden för att skynda på detaljplaneärenden samt två årliga utbildningstillfällen.	PLAN- OCH MILJÖNÄMND	2025	PERMANENT HÖJNING	100	100	100	**300**
Daedalos Räddningstjänst och företagshälsovård, nytt avtal, samt körkort vid nyanställningar	PLAN- OCH MILJÖNÄMND	2025	PERMANENT HÖJNING	200	200	200	**600**
Delsumma prio				**21970**	**22440**	**22170**	**66580**

PRIORITERINGAR				2027	2028	2029	
BESKRIVNING	**NÄMND**	**BESLUTSÅR**	**OMFATTNING***	**BELOPP**	**BELOPP**	**BELOPP**	**SUMMA PERIODEN**
Arbetsskor	KOMMUNSTYRELSE	2025	1-4 ÅRIG	600	600	600	**1800**
Kulturbidrag	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	2025	1-4 ÅRIG	400	400	400	**1200**
Konsumentrådgivning	KOMMUNSTYRELSE	2025	1-4 ÅRIG	100	100	100	**300**
Kulturchef 50%	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND		1-4 ÅRIG	460	460	460	**1380**
Kulturskola	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	2025	1-4 ÅRIG	300	300	300	**900**
Kultur: admin o vaktmästeri	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	2025	1-4 ÅRIG	200	200	200	**600**
Förskola Vännäsborg nettoeffekt	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	2025	1-4 ÅRIG	3000	2000		**5000**
VoN: anst 17-åringar sommaren 2027?	VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	2025	1-4 ÅRIG	500	500	500	**1500**
Pilot om lokalproducerad kost, stärka självförsörjningsgrad	KOMMUNSTYRELSE	2025	1-4 ÅRIG	600	600	600	**1800**
Miljöhandläggare	PLAN- OCH MILJÖNÄMND	2026	1-4 ÅRIG	700	700	700	**2100**
M365 utökning och ökad säkerhet	KOMMUNSTYRELSE	2026	1-4 ÅRIG	500	500	500	**1500**
Medel för kommande reformer	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	2026	1-4 ÅRIG	1250			**1250**
Översiktsplan	PLAN- OCH MILJÖNÄMND	2026	1-4 ÅRIG	600			**600**
Informationsäkerhetsamordnare kommunövergripande	KOMMUNSTYRELSE	2026	1-4 ÅRIG	800	800	800	**2400**
Röjning av vall Vby	KOMMUNSTYRELSE	2026	1-4 ÅRIG	400			**400**
Aktivitetskrav ekonomiskt bistånd	KOMMUNSTYRELSE	2026	1-4 ÅRIG	1000	1500		**2500**
Digital fixare	VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	2026	1-4 ÅRIG	400	400	400	**1200**
Hyresbidrag Vegahallen	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	2026	1-4 ÅRIG		2270	1770	**4040**
Fler vuxna inom för- och grundskolan	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	2026	1-4 ÅRIG	4500	2000	2000	**8500**
Aktiviteter för ett växande Vännäs	KOMMUNSTYRELSE	2026	1-4 ÅRIG	500	500	500	**1500**
Delsumma Prio				**16810**	**13830**	**9830**	**40470**
Totalt prio per år				**38 780**	**36 270**	**32 000**	**107 050**